

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **R.B.**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 12 września 2025 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 13 marca 2025 r., sygn. akt IV Ka 1757/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 27 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 324/23/S,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego R.B. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 324/23/S, R.B. uznany został przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie za winnego tego, że „w dniu 24 września 2022 roku w Krakowie poprzez wielokrotne i rozciągnięte w czasie na przestrzeni około 15 minut zadawanie uderzeń pięściami

w głowę, korpus i kopanie, spowodował u P.M. ps. „M.” naruszenie czynności narządu ciała w postaci: złamania dolnej ściany oczodołu prawego typu blow-out z włamaniem struktur kostnych dna oczodołu, złamania ściany przyśrodkowej oczodołu prawego z włamaniem struktur kostnych w obrębie sitowia, rany łuku brwiowego prawego i nosa, podbiegnięcia krwawe (krwiaki) powiek oka prawego, krwiak przedspojówkowy oka prawego, ranę powieki dolnej, ranę w okolicy jarzmowej prawej, krwiak podczepcowy okolicy ciemieniowej prawej, które to obrażenia skutkowały naruszeniem czynności narządów jego ciała na okres trwający dłużej niż siedem dni, a nadto kierował pod adresem pokrzywdzonego groźby pozbawienia życia i spowodowania dalszych uszczerbków na zdrowiu, także w innym czasie i miejscu, które to groźby wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnioną obawę spełnienia, a nadto znieważył pokrzywdzonego poprzez wielokrotne użycie wobec niego słów powszechnie uznanych za obelżywe”, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 157 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I wyroku), a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez P.M. na skutek popełnienia przestępstwa przypisanego oskarżonemu w pkt. I wyroku, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 5.000 zł (pkt II wyroku).

Wyrok ten zaskarżony został przez oskarżyciela publicznego na niekorzyść oskarżonego oraz przez obrońcę R.B..

Prokurator podnosząc zarzuty naruszenia prawa materialnego (pkt I i II apelacji) oraz rażącej niewspółmierności kary (pkt III apelacji), wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie, że R.B. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona czynu z art. 157 § 1 k.k. i art. 245 k.k. i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 57a k.k. i wymierzenie mu kary 4 lat pozbawienia wolności.

Natomiast w apelacji obrońcy zarzucono: obrazę prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. (pkt II ppkt. 1, 2 i 3 apelacji) i art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. (pkt II ppkt 4 apelacji), błąd w ustaleniach faktycznych (pkt III apelacji), naruszenie prawa materialnego (pkt IV apelacji) oraz rażącej niewspółmierności kary (pkt V apelacji).

W oparciu o powyższe zarzuty autor tego środka odwoławczego wniósł:

- w przypadku podzielenia zarzutów pkt. II ppkt. 1-3, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Krakowa Śródmieścia po ponownego rozpoznania, względnie o jego zmianę poprzez eliminację z opisu czynu i podstawy skazania znamion groźby (art. 190 § 1 k.k.) i zniewagi (art. 216 § 1 k.k.) i orzeczenie wobec oskarżonego kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3 letni okres próby i wówczas utrzymanie wyroku w pozostałym zakresie,
- w przypadku podzielenia zarzutu pkt. II ppkt 4 lub zarzutu z pkt. V poprzez eliminację z opisu czynu przypisanego oskarżonemu znamion przestępstwa zniewagi i orzeczenie wobec oskarżonego kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na 3 letni okres próby i wówczas utrzymanie wyroku w pozostałym zakresie.

Po rozpoznaniu tych apelacji Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 13 marca 2025 r., sygn. akt IV Ka 1757/24, zmienił zaskarżony w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego R.B. karę pozbawienia wolności podwyższył do 2 lat, a w pozostałym zakresie orzeczenie to utrzymał w mocy.

Kasację w niniejszej sprawie wniósł obrońca skazanego zarzucając w niej:

1. „Rażące naruszenie prawa procesowego, to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak prawidłowego rozpoznania zarzutów I. 1 i I. 2 apelacji obrońcy oskarżonego, to jest oparcie kontroli odwoławczej dotyczącej zarzutów naruszenia przez sąd rejonowy zasady swobodnej oceny dowodów na okolicznościach nieweryfikowalnych i dowolnych to jest,
że:
 - a. wygląd pokrzywdzonego się zmienił, podczas gdy sąd odwoławczy nie widział go na rozprawie, nie ma w aktach żadnych jego wizerunków, filmy ze zdarzenia nagrane są z daleka i nie da się na ich podstawie odtworzyć szczegółowo jak wygląda pokrzywdzony, a nadto nie wiadomo skąd sąd odwoławczy wie, jak miał on wyglądać w latach 90-tych;
 - b. brak jest wpływu na wiarygodność pokrzywdzonego jego zachowania polegającego na wypraniu ubrań po zdarzeniu, które to zachowanie w sposób oczywisty można ocenić jako mataczenie w sprawie;
 - c. wulgarne odzywanie się pokrzywdzonego do świadków zdarzenia nie

wpływa na wiarygodność P.M. z uwagi na wymyślone przez sąd odwoławczy (nie mające żadnych podstaw dowodowych) okoliczności faktyczne, które to uchybienie miało istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, albowiem doprowadziło do utrzymania w mocy skazania za czyn przypisany w wyroku sądu I instancji;

2. Rażące naruszenie prawa procesowego, to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak prawidłowego rozpoznania zarzutu I. 4 apelacji obrońcy oskarżonego, to jest uznanie, iż z uwagi na powagę wymiaru sprawiedliwości w opisie przypisanego czynu zniewagi nie można wskazywać wprost słów, jakimi posłużył się oskarżony, które to uchybienie miało istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, albowiem doprowadziło do utrzymania w mocy skazania za czyn przypisany w wyroku sądu I instancji w zakresie art. 216 § 1 k.k.;
3. Rażące naruszenie prawa procesowego, to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieprawidłowe rozpoznanie zarzutu III apelacji prokuratora, to jest uwzględnienie zarzutu rażącej niewspółmierności kary i uznanie, iż kara 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności jest karą rażąco łagodną i w konsekwencji wymierzenie kary 2 lat pozbawienia wolności, a więc kary jedynie 10 miesięcy wyższej niż orzeczona przez sąd rejonowy, co powoduje, iż orzeczona przez sąd rejonowy kara nie była „rażąco” łagodna, albowiem o takiej można mówić tylko wtedy gdy jej niesprawiedliwość jest widoczna na pierwszy rzut oka, co miało istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, albowiem doprowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie i podwyższenia kary orzeczonej za przypisany czyn do 2 lat pozbawienia wolności, a więc spowodowało istotną zmianę w pozycji procesowej skazanego;
4. Rażące naruszenie prawa materialnego, to jest art. 216 § 1 k.k. (tzw. zarzut z „przeniesienia”) poprzez uznanie, iż słowo „konfident” użyte wobec pokrzywdzonego jest zniewagą, podczas gdy nie realizuje ono znamion przedmiotowych tego występk, gdyż o ile ma zabarwienie pejoratywne, to nie jest wulgarne, a jednocześnie wobec postawy procesowej P.M. jest prawdziwą oceną jego zachowań polegających na składaniu wyjaśnień

obciążających inne osoby, co było faktem znanym sądom obu instancji”.

Przy tak zredagowanych zarzutach autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rację przyznać należy w całej rozciągłości oskarżycielowi publicznemu, który w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Szczegółowa i przekonująca argumentacja prokuratora przedstawiona w tym piśmie procesowym (co nie zdarza się często), którą Sąd Najwyższy w pełni akceptuje, pozwoliła z jednej strony wydać orzeczenie na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., a więc na posiedzeniu bez udziału stron, z drugiej natomiast odesłać autora kasacji do zawartej w odpowiedzi na kasację treści i to bez konieczności powtarzania – pismo to doręczono bowiem obrońcy – prowadzącego do ostatecznej konkluzji wyводу.

Sąd Najwyższy nie ma najmniejszych wątpliwości, że zarzuty kasacji nie tylko w zasadzie ograniczają się do powielenia wcześniejszych zarzutów apelacyjnych, lecz co więcej – i to w tym wypadku ma decydujące znaczenie – stanowią w rzeczywistości, pod pozorem naruszenia prawa, próbę zakwestionowania poczynionych w tej sprawie, na dodatek przez Sąd pierwszej instancji, ustaleń faktycznych. Tymczasem, co bez wątpienia jest oczywiste dla obrońcy skazanego, będącego przecież podmiotem profesjonalnym, postępowanie kasacyjne nie ma charakteru trzecio-instancyjnego, a przedmiotem rozważenia przez sąd kasacyjny są wyłącznie uchybienie wymienione w art. 439 k.p.k. lub inne rażące naruszenie prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.) i to orzeczenia sądu odwoławczego (art. 519 k.p.k.).

Powyższe зауваження dotyczy w szczególności zarzutów podniesionych w pkt. 1 i 2 kasacji. Twierdzeniu skarżącego, że w niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji nieprawidłowo rozpoznał zarzuty sformułowane w pkt. II ppkt. 1, 2 i 4 apelacji przeczą pisemne motywy wyroku sądu *ad quem* zawarte w pkt. 3.1.1.),

3.1.3.) i 3.1.4.) uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie znajduje zarówno w treści tych zarzutów kasacyjnych, jak i w części motywacyjnej ich dotyczącej, argumentacji dającej podstawy do wnioskowania o nierzetelności dokonanej przez Sąd Okręgowy w Krakowie kontroli instancyjnej, a tym samym o naruszeniu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Sąd kasacyjny stanowisko Sądu odwoławczego, również w kontekście zauważeń poczynionych przez prokuratora w odpowiedzi na kasację, w całej rozciągłości akceptuje i do niego się w tym miejscu odwołuje. Przeciwnie stanowisko prezentowane przez autora kasacji to nic innego jak nieuprawnione kontestowanie oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, stanowiące kontynuację dotychczasowej linii obrony skazanego, która skutecznie została już w toku postępowania przez sądem *meriti* podważona.

W tym stanie rzeczy subiektywne przekonanie obrońcy, że doszło do naruszenia wskazanych w kasacji przepisów regulujących tok postępowania odwoławczego jest niewystarczające do uznania, że ziściły się przesłani z art. 523 § 1 k.p.k. uzasadniające trafność wniesionego w sprawie nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Całkowicie bezzasadny jest zarzut z pkt 4 kasacji.

Po pierwsze, Sąd odwoławczy nie mógł w tej sprawie samoistnie naruszyć prawa materialnego, ponieważ go nie stosował nie wydając orzeczenia o charakterze reformatoryjnym (prawo materialne stosował sąd *a quo*) i niczego w tym względzie nie może zmienić powoływanie się przez skarżącego na tzw. efekt „przeniesienia”.

Po drugie, zarzut, w którym skarżący swoje stanowisko ogranicza do słowa „konfident” jest swojego rodzaju manipulacją, w sytuacji, gdy słowo to i jego znieważający charakter oceniany musi być, co trafnie zauważył już Sąd pierwszej instancji (s. 14 uzasadnienia SR), w kontekście całego wypowiedzianego przez R. B. *tempore criminis* zdania (zob. też uzasadnienie Sądu Okręgowego – k. 414).

W jakimkolwiek zakresie, a tym bardziej naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., nie może być mowy o niewłaściwym rozpoznaniu podniesionego przez oskarżyciela publicznego w jego wniesionej na niekorzyść oskarżonego apelacji zarzutu opartego o przesłankę odwoławczą z art. 438 pkt 4 k.p.k.

Skoro w tym przedmiocie sąd *ad quem* zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego poprzez podwyższenie orzeczonej kary to poprawnym metodologicznie powinno być podniesienie ewentualnie zarzutu naruszenia art. 424 § 2 k.p.k.

Nadto, nie może być w tym wypadku mowy, jak to twierdzi autor kasacji, o jedynie „kosmetycznej” zmianie, skoro wymiar kary został podniesiony o ponad 1/3 w stosunku kary orzeczonej w postępowaniu pierwszo-instancyjnym.

Jeżeli nadto uwzględnić motywację kasacji w tej kwestii, to nie może budzić wątpliwości, że w rzeczywistości obrońca nie wskazuje na naruszenie prawa, lecz traktuje zarzut z pkt 3 kasacji jako pretekst od podniesienia niedopuszczalnego na etapie postępowania kasacyjnego zarzutu niewspółmierności kary (art. 523 § 1 zdanie drugie k.p.k.).

Mając na uwadze powyższe należało orzec, jak w pkt. 1 postanowienia, a w związku z tym również obciążyć skazanego – na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. – kosztami postępowania kasacyjnego (pkt 2 postanowienia).

[WB]

[r.g.]